

geschiedenis en staatsinrichting CSE BB

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.

- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
  - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
  - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
  - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
  - 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.

- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 45 scorepunten worden behaald.

Voor dit examen is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:
De vakinhoudelijke argumenten waarvan sprake is in de algemene regel 3.3 moeten voor het vak geschiedenis en staatsinrichting afkomstig zijn uit gezaghebbende, wetenschappelijk verantwoorde publicaties.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt één punt toegekend.

Staatsinrichting van Nederland

1	A	
2	C	
3	maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat zij opkwamen voor gelijke rechten/behandeling voor vrouwen en mannen.	
4	B	
5	maximumscore 2 uitspraak 1: socialisten uitspraak 2: confessionelen uitspraak 3: confessionelen uitspraak 4: socialisten Indien vier antwoorden juist Indien twee of drie antwoorden juist Indien geen of één antwoord juist	 2 1 0
6	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • tekening 2 • tekening 3	 1 1
7	A	
8	C	
9	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • recht 2 • recht 4	 1 1
10	A	

Vraag	Antwoord	Scores
11	maximumscore 2 1 is wetboek 2 is grondwet 3 is wetboek	
	Indien drie antwoorden juist	2
	Indien twee antwoorden juist	1
	Indien geen of één antwoord juist	0
12	A	
13	maximumscore 2 Bij a hoort wet. Bij b hoort rechtspraak. Bij c hoort overheid.	
	Indien drie antwoorden juist	2
	Indien twee antwoorden juist	1
	Indien geen of één antwoord juist	0
14	maximumscore 2 • tekening 1 grondrecht c • tekening 2 grondrecht b	
		1
		1
15	maximumscore 1 Voorbeeld van een juist antwoord is: Niet, want uit het antwoord moet blijken dat er in Nederland grondrechten zijn / er vrijheid van meningsuiting is / Nederland een rechtsstaat is.	
	<i>Opmerking</i> <i>Alleen als na 'niet' een passend argument volgt, mag een scorepunt worden toegekend.</i>	
16	maximumscore 2 Krantenkop 1 hoort bij 1917-1990. Krantenkop 2 hoort bij 1848-1916 Krantenkop 3 hoort bij 1848-1916. Krantenkop 4 hoort bij 1917-1990.	
	Indien vier antwoorden juist	2
	Indien twee of drie antwoorden juist	1
	Indien geen of één antwoord juist	0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

De koloniale relatie Indonesië - Nederland

---

17 D

18 B

19 **maximumscore 2**

Zin 1 is juist.

Zin 2 is onjuist.

Zin 3 is juist.

Zin 4 is onjuist.

Indien vier antwoorden juist

2

Indien twee of drie antwoorden juist

1

Indien geen of één antwoord juist

0

20 **maximumscore 1**

Eerst komt zin 1, dan zin 4, daarna zin 3 en ten slotte zin 2.

Er is maar één juiste volgorde.

21 B

22 A

23 C

24 D

25 B

26 B

27 A

28 **maximumscore 1**

planter

29 B

30 B

31 C

32 A

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

33 maximumscore 2

Bij a hoort Japanners.
 Bij b hoort Indonesiërs.
 Bij c hoort Nederlanders.

Indien drie antwoorden juist	2
Indien twee antwoorden juist	1
Indien geen of één antwoord juist	0

34 D

35 B

36 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Indien gekozen is voor de voorstander:

- Nederland heeft veel goede dingen in Indonesië gedaan op het gebied van onderwijs en gezondheidszorg.
- Nederland heeft grote delen van het land geschikt gemaakt voor landbouw, waardoor meer voedsel kon worden geproduceerd.
- Nederland heeft de infrastructuur (wegen, bruggen, spoorlijnen) sterk verbeterd.
- Nederland heeft ervoor gezorgd dat het levenspeil in Indonesië is gestegen.

Indien gekozen is voor de tegenstander:

- De Nederlanders hebben tijdens hun veroveringen veel slachtoffers gemaakt.
- De Nederlanders hebben ervoor gezorgd dat veel van de oorspronkelijke cultuur is verdwenen.
- De Nederlanders hebben veel geld verdiend aan Indonesië, terwijl grote groepen Indonesiërs in armoede moesten leven.
- De Nederlanders hebben ten onrechte Indonesië als hun eigendom beschouwd en alleen maar uit eigenbelang gehandeld.

Opmerking

Alleen als na de keuze een juist, passend voorbeeld volgt, mag een scorepunt worden toegekend.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 30 mei naar Cito.

6 Bronvermeldingen

- vraag 1: <http://www.nationaalarchief.nl/content/jaartal/1800-1900/1848> Degrondwet vanThorbecke
- vraag 3: T. Roep en C. Loerakker, Van nul tot nu, deel 3, Haarlem 1986, pag. 21.
- vraag 6: tekening 1: J. van der Lans en H. Vuijsje, Lage landen, Hoge sprongen. Nederland in beweging 1898-1998, Wormer 1998, pag. 37.
tekening 2, 3, 4: G. Huisman en J. Rijken, Kleio Didactica 11, 1984, pag. 22, 19 en 16.
- vraag 7: <http://www.volkskrant.nl/redactie/verkiezingen2003/ver-2003.html>
- vraag 8: foto 1: B. van Wakeren, Wie deelt de lakens uit?, Groningen 1986, pag. 56.
foto 2: Parlementaire democratie, Den Haag 2004, z.p.
- vraag 9: <http://www.parlement.com/9291000/biof/02669>
- vraag 10: voorkaftje Leerlingenstatuut Aloysius College, Den Haag 1993.
- vraag 12: Parlementaire democratie, Den Haag 2004, z. p.
- vraag 13: A. van der Kaap e.a., Nederland in de steigers, staatsinrichting voor de basisvorming, Den Bosch 1994, pag. 11.
- vraag 14: A. van der Kaap e.a., Nederland in de steigers, staatsinrichting voor de basisvorming, Den Bosch 1994, pag. 9.
- vraag 15: http://www.amnesty.nl/young-amnesty/form_aanmelden_joactienetwerk.html
- vraag 17: http://www.nationaalarchief.nl/katoen/html/hogendorp_katoenbron2.html
- vraag 18: H. Haase, Bij de Les, Amsterdam 2004, pag. 73.
- vraag 21: Multatuli, Max Havelaar, Rotterdam 1881, pag. 103.
- vraag 22: J. de Jong, De waaier van het fortuin, Zoetermeer 1998, pag. 213.
- vraag 24: P. Boomgaard en J. van Dijk, Het Indiëboek, Zwolle 2001, pag. 277.
- vraag 25: H. Visser, Indië in Holland, Schoorl 1992, pag. 24.
- vraag 27: W. F. Hermans, De raadselachtige Multatuli, Amsterdam 1987, pag. 91.
- vraag 29: eigen afbeelding CITO.
- vraag 30: P. Boomgaard en J. van Dijk, Het Indië-boek, Zwolle 2001, pag. 100.
- vraag 31: M. Bossenbroek e.a., Weerzien met Indië deel 12, Zwolle 1994, pag. 280.
- vraag 32: P. van den Hanenberg en H. Scholten, De Bokken en de schapen, Amsterdam 2001, pag. 147.
- vraag 34: P. Boer en J. Kramer, Wat is er gebeurd?, Heerenveen 2003, pag. 78.
- vraag 35: Script, E. Buchheim e.a., Waarom die vlag toch?, Leiden 2000, pag. 9.